

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/48/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211207069
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4211207069.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľky: Z. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., N. XXX/X, zastúpená JUDr. Líviou Kňazíkovou, advokátkou so sídlom Komárno, Námestie M. R. Štefánika 6, proti odporcovi: X. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., B. XXX/XX, zastúpený JUDr. Barborou Takácsovou, advokátkou so sídlom Komárno, Pohraničná 7, o návrhu na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletému: V. F., nar. XX. XX. XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Komárne, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 13C/117/2011 - 68 zo dňa 26. októbra 2011, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch týkajúcich sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a náhrady trov konania zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom rozviedol manželstvo navrhovateľky a odporcu, ktoré bolo uzavreté 19. 11. 2005, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Kolárovo, vo zväzku 9, ročník 2005, na strane 295, pod poradovým číslom 47. Ďalším výrokom súd na čas po rozvode manželstva zveril maloletého V. F., nar. XX. XX. XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov ktorí budú starostlivosť o dieťa vykonávať v týždňových intervaloch tak, že od piatku od 16.00 hod. párneho týždňa bude dieťa v osobnej starostlivosti otca až do piatku do 16.00 hod. nepárneho týždňa a od piatku od 16.00 hod. nepárneho týždňa sa bude nachádzať v osobnej starostlivosti matky až do piatku do 16.00 hod. párneho týždňa s tým, že rodičia si budú maloletého odovzdávať a preberať v určenom čase v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletý v deň odovzdania a prevzatia bude nachádzať. Zároveň určil, že zastupovať maloletého v bežných veciach a spravovať majetok budú obaja rodičia. Ohľadom výživného súd rozhodol, že na čas trvania striedavej starostlivosti oboch rodičov o maloletého sa výživné neurčuje. O trovách konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania. Po právnej stránke rozhodnutie odôvodnil ust. § 18, § 19 ods. 1, § 23 ods. 1 až 3, § 24 ods. 1, 2, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 5, 6 Zákona o rodine, ako aj zisteným skutkovým stavom. Súd považoval za preukázané, že medzi manželmi nejde len o prechodný alebo krátkodobý nesúlad, ale že manželstvo účastníkov je hlboko a trvalo rozvrátené, neplní svoju spoločenskú, ekonomickú a biologickú funkciu, v dôsledku čoho ide len o formálny zväzok, keď od 01. 06. 2011 nežijú v spoločnej domácnosti a manželstvo si tak neplní svoje základné funkcie. Podľa názoru súdu nie je predpoklad na obnovenie manželstva účastníkov, keď navrhovateľka nemá záujem o spolužitie s odporcom. Vzhľadom k tomu, že manželstvo účastníkov neplní žiadnu zo svojich funkcií, pre ktoré bolo vytvorené, súd manželstvo účastníkov rozviedol. Pokiaľ išlo o starostlivosť o maloletého súd mal za preukázané, že maloletý je od prerušenia spoločnej domácnosti jeho rodičov v starostlivosti matky, ktorá na začiatku prerušenia spolužitia vytesnila otca maloletého zo života dieťaťa. Súd zistil, že obaja rodičia sú spôsobilí maloletého vychovávať, pričom otec voči starostlivosti matky o maloletého nemal výhrady a ani matka maloletého v priebehu konania neuviedla žiadny dôvod, ktorý by otca maloletého mal vylúčiť zo starostlivosti o

dieťa. Z dôvodu, že otec navrhol dieťa zveriť na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, súd skúmal, či striedavá osobná starostlivosť bude v záujme maloletého. V tejto súvislosti poukázal na to, že maloletý žije spolu s matkou v K., odkiaľ ho matka denne vozí autom do materskej školy v Komárne a späť, kde pracuje v závode Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Pokiaľ išlo o pomery na strane otca súd zistil, že otec býva v K., kde aj pracuje v spoločnosti GukoM, spol. s r. o., pričom od zamestnávateľa dostal predbežný súhlas na úpravu pracovnej doby s tým, že v týždňoch, kedy by bol syn v jeho osobnej starostlivosti by mal kratšiu pracovnú dobu a počas osobnej starostlivosti matky o dieťa by bola jeho pracovná doba dlhšia. V tomto smere súd poukázal aj na správu kolízneho opatrovníka, z ktorej vyplýva, že dieťa otca spomína, zahŕňa ho do rodiny a u otca v K. sa mu páčilo. Navyše zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti navrhol aj kolízny opatrovník, a to s poukazom na to, že citové väzby maloletého k obojmu rodičom sú rovnaké. Súd bezdôvodný nesúhlas matky maloletého so striedavou osobnou starostlivosťou nepovažoval za prekážku rozhodnutia, ktorým súd návrhu otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov vyhovie. Opačný postup by bol podľa názoru súdu v rozpore so základnými právami otca, ako druhého rodiča, na spravodlivý proces podľa článku 36 Listiny základných práv a slobôd a súčasne by bol zásahom do práva dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Dospel k záveru, že vylúčením otca z osobnej starostlivosti o maloletého by maloletý nepochybne trpel, keďže má veľmi dobré citové väzby k obojmu rodičom. Navyše podľa názoru súdu súdne rozhodnutie vo veci starostlivosti o maloletého nemôže byť výsledkom rivality oboch rodičov v boji o dieťa, nemôže byť odrazom vzájomnej nevráživosti rodičov. Súd vedomý si narušených partnerských vzťahov rodičov maloletého, avšak sledujúc záujem dieťaťa, dospel k záveru, že je v záujme maloletého, aby bol na čas po rozvode manželstva zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí sú výchovne spôsobilí s tým, že rodičia sa budú v osobnej starostlivosti o maloletého striedať po týždni. V tejto súvislosti uviedol, že v záujme maloletého bude, aby sa jeho rodičia navzájom tolerovali a prejavili spoločnú vôľu a schopnosť vzájomne komunikovať a spolupracovať pri výchove maloletého a aby sa vyvarovali takého vzájomného správania, ktoré by mohlo viesť k vytvoreniu syndrómu zavrhnutého rodiča, či nebodaj zavrhnutého dieťaťa. Pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti rodičov v súlade s § 62 ods. 6 Zákona o rodine výživné maloletého na čas trvania striedavej osobnej starostlivosti neurčil, keďže dĺžka osobnej starostlivosti každého z rodičov je rovnaká, a preto rodičia tak v rovnakej miere budú zabezpečovať potreby maloletého a maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Poukázal na to, že priemerný mesačný príjem otca je približne o 46 eur mesačne nižší ako u matky, pričom otec bude navyše zaťažený nákladmi na pohonné hmoty na cestách z K. do K. a späť, ktorá vzdialenosť je nepochybne väčšia (cca 25 km jedným smerom), ako vzdialenosť medzi miestom bydliska matky (K.) a K. (cca 10 km jedným smerom). O náhrade trov konania rozhodol podľa § 144 OSP, v zmysle ktorého účastníci konania o rozvod nemajú právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku v časti týkajúcej sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodila tým, že tak ako v návrhu na rozvod manželstva, tak aj v priebehu súdneho konania prejavila jednoznačný nesúhlas so zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a trvala na zverení maloletého do jej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na odlišné názory rodičov na výchovu dieťaťa považovala za potrebné, aby súd skúmal, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme maloletého, a to pribratím znalca z odboru klinická psychológia detí, k vypracovaniu znaleckého posudku, keďže odporúčanie kolízneho opatrovníka nie je podľa názoru navrhovateľky postačujúce. Okrem toho mala za to, že mentálna a rozumová vyspelosť maloletého umožňuje vykonať znalecké dokazovanie detským klinickým psychológom výsluchom maloletého k danej veci. Podľa názoru navrhovateľky je zrejmé, že vzťahy medzi rodičmi sú napäté, komunikácia medzi nimi nie je funkčná, ľahko vznikajú medzi nimi konflikty, každý z rodičov má iné priority vo výchove dieťaťa; ona dbá na dodržiavanie režimu vo výchove, odporca reprezentuje voľnejší prístup. Za daných okolností bola toho názoru, že striedavá osobná starostlivosť by ich zlý vzťah ešte viac zaťažila, čo by na maloletého negatívne vplývalo. Zároveň poukázala i na tú skutočnosť, že maloletý v blízkej dobe nastúpi do školy a začne si budovať nové sociálne vzťahy, čo by v situácii, keď nemá stabilné výchovné prostredie bolo pre jeho citový a sociálny vývoj nevhodné. Navrhovateľka zastala názor, že vzhľadom na vek maloletého, miesto bydliska účastníkov, miesto predškolského zariadenia, ktoré maloletý navštevuje, nie je striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Namietala, že súd bral do úvahy tvrdenie odporcu, že má predbežný súhlas od svojho zamestnávateľa o úprave jeho pracovného času, pričom dostatočne nepreskúmal tvrdenia odporcu o

jeho dohode zo zamestnávateľom, keďže si nevyžiadal vyjadrenie zamestnávateľa k danej veci, ani nijakým spôsobom nezisťoval opodstatnenosť odporcovho tvrdenia. Z uvedeného dôvodu navrhovateľka predbežný súhlas zamestnávateľa odporcu s úpravou jeho pracovného času nepovažovala za postačujúci, najmä vtedy, keď má odporca zabezpečovať každodenný odvoz maloletého do materskej školy a následne jeho odvoz z materskej školy. Rovnako namietala, že súd sa nevysporiadal s jej argumentmi, ktorými odôvodnila svoj odmietavý postoj voči striedavej osobnej starostlivosti.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že od rozvodu manželstva až do Vianoc si každú stredu vyzdvihol maloletého zo škôlky poobede a vo štvrtok ráno zobral maloletého do škôlky, avšak od Vianoc navrhovateľka mu neumožňuje takýto styk so synom, keď určila, že sa s maloletým bude stretávať od piatku poobedia do soboty poobedia. Podľa jeho názoru navrhovateľka bráni styku otca s maloletým, v dôsledku čoho sa nemôže adekvátne podieľať na výchove dieťaťa. Poukázal na to, že navrhovateľka ako aj jej matka, s ktorými žije maloletý v spoločnej domácnosti, stále broja proti nemu, kritizujú ho, pričom sa snažia v očiach maloletého ho znevažovať, aby nechcel ísť k nemu. O dieťa sa vie postarať, čo svojím postojom uznáva aj navrhovateľka. Záverom poznamenal, že je schopný riadne poskytnúť maloletému starostlivosť, a preto nie je dôvod obmedzovať ho vo výkone rodičovských práv.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) OSP), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch týkajúcich sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a náhrady trov konania, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 214 ods. 1 OSP) a po prejedaní veci na odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 písm. a) OSP), na ktorom odvolací súd sám doplnil dokazovanie (§ 213 ods. 5, 6 OSP) dospel k záveru, že nie sú dané podmienky na potvrdenie rozsudku v napadnutých výrokoch (§ 219 ods. 1 OSP), ani na jeho zmenu (§ 220 OSP) a s poukazom na nedostatočne zistený skutkový stav, rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch týkajúcich sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a súvisiacim výroku o náhrade trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) OSP zrušil a podľa § 221 ods. 2 OSP mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Rozsudok vo výroku o rozvode manželstva účastníkov, odvolaním nikto nenapadol, preto rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti nadobudol právoplatnosť.

Odvolací súd prejednal odvolanie navrhovateľky na odvolacom pojednávaní, na ktorom vypočul navrhovateľku a doplnil dokazovanie oboznámením správy od zamestnávateľa matky o jej aktuálnom príjme (č. l. 91, 92 spisu), správy od zamestnávateľa otca o jeho aktuálnom príjme a vyjadrenia o úprave pracovného času (č. l. 94 spisu). Odvolací súd podľa § 101 ods. 2 OSP pojednával v neprítomnosti odporcu, jeho právneho zástupcu a kolízneho opatrovníka, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili a súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti.

Navrhovateľka na odvolacom pojednávaní uviedla, že nesúhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou, pretože si myslí, že odporca sa nedokáže o syna celý týždeň starať. Podľa názoru navrhovateľky pre maloletého nie je vhodná striedavá starostlivosť, keďže je citovo na ňu viazaný, ťažko si zvyká na zmenu prostredia, z časového hľadiska by vozenie dieťaťa do škôlky bolo náročné, pretože denne by musel cestovať 100 km a aj z finančného hľadiska by bolo vhodnejšie, ak by takto vynakladané prostriedky boli vynaložené na výživu dieťaťa. V tejto súvislosti dodala, že maloletý má k otcovi dobrý vzťah, pretože mu otec dá čo chce, pričom oni ako rodičia spolu nekomunikujú a bavia sa len prostredníctvom dieťaťa. Zastala názor, že pre rozhodnutie vo veci samej považuje za potrebné vykonať znalecké dokazovanie pribratím znalca z odboru klinickej psychológie detí, ktorý by sa vyjadril či striedavá osobná starostlivosť by bola v záujme maloletého. Nesúhlasila s tým, že pre rozhodnutie v tejto veci je postačujúce iba odporúčanie kolízneho opatrovníka na striedavú starostlivosť. Poukázala na to, že od vyhlásenia napadnutého rozsudku sa otec so synom stretáva a to každú stredu od 17. 00 do 18. 30 hod.

a následne si dieťa berie až v piatok o 17. 00 hod. prespí u neho a vráti ho matke sobotu o 19. 00 hod. Takže dieťa otec v tomto čase do škôlky nevozí. V prípade, že by súd rozhodol o zverení maloletého na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, navrhla úpravu styku odporcu s maloletým tak, že otec by sa stretával s maloletým každú stredu od 17. 00 do 18. 30 hod. a každý nepárny týždeň v piatok od 17. 00 do pondelka nasledujúceho týždňa do 08. 00 hod., kedy by dieťa doviezol do školy. Pokiaľ ide o úpravu styku cez letné prázdniny, Vianoce, Veľkú noc súhlasila s úpravou tak ako uviedla v návrhu.

Podľa § 153 ods. 1 OSP súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Podľa § 120 ods. 2 OSP vo veciach, v ktorých možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach citovaných v tomto ustanovení, je súd povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhli.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

V predmetnej veci sa navrhovateľka návrhom zo dňa 21. 04. 2011 domáhala rozvodu manželstva s odporcom a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému synovi na čas po rozvode tak, že maloletého navrhla zveriť do jej osobnej starostlivosti a odporcu určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 70 eur mesačne. Ohľadom úpravy styku odporcu s maloletým navrhla upraviť styk na každú sobotu od 09.00 hodiny do 18.00 hodiny, počas Vianočných sviatkov tak, že odporca je oprávnený vziať si maloletého dňa 25. 12. príslušného roka o 09.00 hodine a vrátiť ho dňa 26. 12. príslušného roka o 18.00 hodine, počas Veľkonočných prázdnin tak, že je oprávnený si ho vziať vo veľkonočný pondelok o 09.00 hodine a vrátiť ho o 12.00 hodine a počas letných prázdnin tak, že je oprávnený si vziať maloletého prvý júlový týždeň a prvý augustový týždeň o 09.00 hodine a vrátiť ho v posledný deň príslušného týždňa o 18.00 hodine. Odporca s návrhom na rozvod nesúhlasil a pre prípad rozvodu navrhol maloletého zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti bol do rodinného práva zavedený novelou vykonanou zákonom č. 217/2010 Z. z.. Ide o nový inštitút, ktorý umožňuje súdu zveriť dieťa do starostlivosti striedavo jednému a druhému rodičovi na presne určené časové obdobie opakovane. Takýto spôsob osobnej starostlivosti o dieťa zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ich rozvode. Samotný zákonodarca je toho názoru, že striedavá osobná starostlivosť zabezpečuje dieťaťu primeraný kontakt s obidvoma rodičmi, redukuje porozvodovú traumatizáciu detí a prispieva k citovej vyrovnanosti

a zdravému psychickému vývoju detí. Základnými predpokladmi zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, ako aj ich záujem o osobnú starostlivosť o dieťa a súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Striedavá starostlivosť núti rodiča, ktorý nebol tejto forme naklonený a na ktorého strane chýba ochota ku komunikácii, aby svoje správanie zmenil. Inak sa môže stať, že dôjde ku zmene výchovy a zvereniu dieťaťa do výchovného prostredia druhého rodiča. Na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov pri jeho odovzdávaní. Jedná sa o výrazne nežiaduci jav pre osobnostný vývoj aj duševné zdravie maloletého dieťaťa. Je preto treba v záujme dieťaťa tento negatívny stav zmeniť. Pokiaľ zlyhanie v podobe nedostatku vzájomnej kvalifikovanej komunikácie nie sú rodičia schopní napraviť sami, je treba v záujme dieťaťa autoritatívny zásah štátnej moci.

Súd pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. V nadväznosti na uvedené treba dodať, že súd pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti musí nielen zisťovať splnenie podmienok, ale taktiež prihliadnuť na záujem dieťaťa najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia i na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Rovnako tiež musí rešpektovať jeho právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, vyplývajúce najmä z čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa a právo na udržiavanie pravidelného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti rodičov, a ak to nie je možné, potom u toho z rodičov, ktorý má k tomu lepšie predpoklady, okrem iného uznáva rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhým rodičom je dobrým rodičom. Nemožno vylúčiť, že práve medzi rodičmi, ktorí nie celkom dobre komunikujú, je striedavá starostlivosť podnetom a motiváciou k tomu, aby sa snažili čo najviac kooperovať. Striedaním osobnej starostlivosti by sa však dieťaťu nemal meniť okruh jeho kamarátov a blízkych osôb a rozhodujúca bude i vzdialenosť bydlísk rodičov. Akákoľvek striedavá osobná starostlivosť predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať a najmä nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov, a preto nemožno na spôsob tejto výchovy rezignovať už vtedy, keď jeden z rodičov s týmto spôsobom výchovy pro forma nesúhlasí. Ak je takýto nesúhlas len obštrukčný, ničím neodôvodnený, resp. nemá vo vzťahu k výchove dieťaťa relevanciu, súd nemôže o takýto nesúhlas oprieť svoje rozhodnutie.

Odvolací súd po prejednaní veci a po doplnení dokazovania na odvolacom pojednávaní dospel k záveru, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci, nakoľko nevykonal dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Keďže v danom prípade ide o nesporné konanie (úprava rodičovských práv a povinností k maloletým deťom), v ktorom sa uplatňuje vyšetrovacía zásada, súd vykonáva aj dôkazy, ktoré účastníci nenavrhli alebo neoznačili. V zmysle § 24 ods. 4 OSP súd pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti skúma, či obaja rodičia maloletého spĺňajú všetky predpoklady k tomu, aby riadne zabezpečovali jeho osobnú starostlivosť, ako aj skúma, či zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je v záujme maloletého dieťaťa s prihliadnutím najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu.

Odvolací súd z obsahu spisu mal za preukázané, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie na zistenie osobnostných a osobných pomerov na strane otca maloletého a to pokiaľ išlo o jeho schopnosti a možnosti zabezpečiť týždennú starostlivosť o maloletého. V tejto súvislosti sa súd prvého stupňa nedostatočne zaoberal tým, či bude v záujme maloletého, ak bude musieť denne cestovať do škôlky viac ako 25 km a späť, navyše ak od septembra začne navštevovať nultý ročník základnej školy. Súd sa nezaoberal ani tým, či bude otec schopný za týchto podmienok zabezpečiť dopravu maloletého do škôlky tak, aby si mohol riadne plniť svoje pracovné povinnosti. V tejto súvislosti je potrebné zistiť, ako má otec upravený pracovný čas a či je reálne, aby mohol zabezpečiť starostlivosť o dieťa a zároveň vykonávať zamestnanie. Súd neskúmal schopnosti otca ohľadom zabezpečenia všetkých potrieb maloletého (bývanie, varenie, osobnú hygienu maloletého, upratovanie atď.), pretože na strane otca neboli zistené pomery, v ktorých by maloletý žil. Rozhodnutie súdu prvého stupňa o

striedavej osobnej starostlivosti bolo predčasné, keďže až za situácie, že rodičia majú rovnocenné podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa a spĺňajú všetky zákonné predpoklady, je dôvodný záver o vhodnosti inštitútu striedavej osobnej starostlivosti. Odvolací súd dodáva, že všeobecne totiž platí, že každý z rodičov, za splnenia podmienok sa môže takýmto spôsobom podieľať na postupne vyvíjajúcej sa životnej orientácii dieťaťa a na jeho výchove, čím dochádza k realizácii nielen záujmu dieťaťa, ale i záujmu rodičov.

Vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal dokazovanie tak, ako mu to vyplýva z ustanovenia § 120 ods. 2 OSP, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch týkajúcich sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a náhrady trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP). V ďalšom konaní, súd doplní dokazovanie pre riadne zistenie skutkového stavu a to najmä tým, že opätovne vypočuje oboch rodičov maloletého dieťaťa, predovšetkým otca maloletého k vyššie uvedeným skutočnostiam za účelom náležitého zistenia jeho pomerov, ako aj možností, schopností zabezpečiť týždennú osobnú starostlivosť maloletému. V tomto smere odvolací súd sa nestotožňuje s potrebou vykonania znaleckého dokazovania, ktorého sa navrhovateľka dožadovala v odvolaní, pretože zistenie, či striedavá starostlivosť bude v záujme dieťaťa, je na posúdení súdu. V ďalšom dokazovaní sa súd bude zaoberať aj dôvodmi, pre ktoré matka nesúhlasí so zverením maloletého do osobnej striedavej starostlivosti a posúdi, či je takáto forma spôsobu výchovy v záujme maloletého dieťaťa a až po takomto doplnení dokazovania v naznačenom smere súd prvého stupňa opätovne o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas po rozvode rozhodne. Zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 OSP.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.